

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

יום	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	16:22	16:22	16:24
יציאה:	17:12	17:12	17:14
ר"ת:	17:45	17:45	17:49

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 16:04

פרשת וירא

עלון מס': 433

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

מי אשם?

ג"כ צדקוּת. התפללתי לבורא יתברך: "קדש שמך בעולמך, ותראה לו שמי שהולך בדרךך - מצליח". נחמתי אותו כפי וקלתי, ונפרדנו.

אנשים רבים שואלים: "מדוע איני נהנה משום דבר? מדוע איני שמח באשתי ובילדי? מדוע אפלו במקום עבודתי או בכלל איני מוצא ספוק?"

באחת משיחותינו הרבות ספר לי היהודי, כמשיח לפי תמו, ספור שהדהים אותי, וכך אמר: בצעירותי כשהשתחררתי מהצבא אבי ז"ל נגש אלי, והביא לי מאה אֶלף דולר במזומן, לשאלתי מפני מה נתן הוא לי כסום כסף זה? הוא אמר: "קח בני את הכסף הזה ותעשה אתו עסקים, כשיהיה לך מספיק, תחזיר את ההלוואה".

וממשיכים בשאלתם: "למה הקב"ה עושה לי את זה? כל זה כתוצאה מכך שתולים את הקששים שלהם בראש הבורא בלבד, והם אינם מבינים שהבורא יתברך רוצה יותר מהם שיהנו מעולמנו הנפלא.

כך עברו השנים, והצלקתי להכפיל ולשלש את הכסף שהביא לי אבי. מדי פעם היה אבי ז"ל מזכיר לי אודות ההלוואה שהגיע הזמן להחזירה, אך אני משום מה העדפתי להתעלם מאבי ז"ל.

אמנם את ענין השמחה שהיא מצוה גדולה השאיר הקב"ה בדינינו, ואם רק נפסיק להיות בעלי "עיניים גדולות" שרוצים עוד ועוד ולא עוצרים להתבונן בחסדים הגדולים שסובבים אותנו, ונחזל לדרש מעצמנו כל כך הרבה, אזי תכנס השמחה בלבנו, ונהנה מבריאתו הנפלאה של הבורא יתברך.

למים נודע לי שאבי חלה במחלה הידועה והוא אָשפז בבית החולים. מיד הגעתי לבקרו בבית החולים, והבנתי מהרופאים שהזמן שנשאר לאבי בעולמנו הוא קצר מאוד. באותו בקור, בעודי שואל בשלומי של אביו, ענה לי אבי ואמר: "תראה את אמא, לא נשאר לה כלום, בבקשה ממך לפחות תחזיר לה את ההלוואה". "בעז"ה אבא אשתדל מאד", אמרתי לו, וכך סימתי עמו את השיחה.

"אנאלת אדם תסלף דרכו ועל יהנה יזעף לבו" (משלי יט, ג).

לאחר כשבוע נפטר אבי ז"ל, ואני במקום לשמח את לבה של אמי האלמנה ולהחזיר לה מיד את כספה, המשקתי להתעלם מעצם קיום ההלוואה. וכך עברו השנים, והמשקתי להפסיד את כל רכושי ונכסי.

פרוש הפסוק: אדם עושה את כל הטעויות האפשריות, ולבסוף הוא מתלונן על הבורא יתברך. אספר לכם ספור מדהים, שגבול פעם שאני נזכר בו, הוא מזכיר לי פסוק זה.

כך סיים הצדיק את ספורו. לא יכלתי להתאפק מלגער בו: "פגעת באביך שנים רבות, ובנוסף אתה ממשיך להתעלל באישה אלמנה שהיא גם אמך, ועדין אתה מתלונן על הקב"ה על מה שעשה לך. במקרה שלך אתה צריך להודות לבורא יתברך שאתה עדין חי ובריא בגופך".

תפסיק להאשים! (ספור)
מעשה ביהודי שהפחתי מקרוב שהיה עשיר גדול, בקנה מדה עולמי, ובס"ד החל לחזר בתשובה ולהפיר את בוראו. אט אט עזב את מקום עבודתו שהיה במקום שאינו צנוע והחל את דרכו בעולם התורה עד שעזב את כל עסקיו ונכנס לשיבה. מאז הוא החל להתחזק בתורה וביראת שמים טהורה.

הפניתי אותו לשלחן ערוך שילמד איך לכפר על עוון זה, וכך באמת עשה. ב"ה היום מצבו הרבה יותר טוב. מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

זכיתי ללוות אותו בכרת דרך בעבודת ה', ובכל פעם שהיה מתקדם במעלות התורה היה יורד יותר ויותר מנכסיו. בשלב מסוים הוא אבד את כל רכושו וכספו עד כדי כך שהיה נזקק להלוואות מבני אדם.

בכל אותו הזמן היה מרגל להתלונן: "חזרתי בתשובה שלמה, למה הקב"ה עושה לי את זה? מדוע הוא אינו עוזר לי? כל החברים שלי שעדיין לא חזרו בתשובה עומדים בעשרם, ורק אני נעשיתי עני מרוד!"

עמדתי משתומם אל מול טענותיו הקשות, שלכאורה

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

המוסעדדי

יש לכם שמחה במשפחה? ברית. חתונה. בר מצוה.

דו"ח המטלה לקיים סעודת ערים באותו היום לגופים שונים ללב בתורה של 400 ש"ח הפתחות ב"ססס"ר

חכי שותפים להכיל למעלה מסוג ועוררם איש להצלחתם

להשתתפות ח"ג: 03-8000770

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת \ לברכה \ רפואה \ הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

שישמרו גם "אהר"י

"כִּי יִדְעִיתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִלְשַׁפֵּט לְמַעַן הִבְיֵא ה' עַל אֲבֹרָתָם אֶת אֲשֶׁר דָּבַר עֲלֵיו" (יה, יט).

מה שאמר הכתוב: "אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו", יש לפרש, כי מי שהוא עצמו ירא שמים אבל מחנך את בניו בבתי ספר שאינם דתיים, אמנם בפניו ישמרו הילדים על התורה והמצוות, ולא יזלזלו בכבוד אביהם, אך רק אם יצא אביהם מן הבית, יחזרו לסורם, זה קורא עיתון וזה צופה בטלוויזיה וכו'. נמצא שאמנם "לפניו" הם שומרים על התורה ועל המצוות, אך "אחריו", מאחורי גבו, חוזרים הם לסורם. אבל אברהם אבינו דאג בכל כחו לחנך את בניו ואת ביתו בדרך התורה והמצוות, כך שגם "אחריו", כשאינם בפניו, שמרו דרך התורה והמצוות. ואף כי אחרי מותו יכבדוהו בניו באמירת קדיש ובלימוד תורה, להצילו מרדת באר שחת ח"ו, ולהעלות נשמתו ממדרגה למדרגה בגן עדן העליון. וממנו יראו וכן יעשו בני אברהם יצחק ויעקב (משנת יוסף – פניני יוסף ח"א עמ' י"ב).

שאלה: אני נוהג לקרות שניים מקרא ואחד תרגום ביום שיש לי ולאחר מכן את הפטרה ורציתי לדעת שיש הפטרה אחרת כגון שבת ור"ח איזה הפטרה צריך לקרות ביחיד?
תשובה: מנהג יפה לקרוא גם את הפטרה כמו שכתב הרמ"א (סי' רפה סעי' ד). וכתבו שם הפוסקים (עיין ברמ"א ובכף החיים שם) ששבתות שקוראים הפטרה אחרת בציבור בכל זאת שקורא ביחיד יקרא את הפטרה של אותו השבוע ולא מה שקוראים בציבור, ע"ש.

שאלה: אני נוהג להמתין בין חלב לבשר חצי שעה האם זה מספיק?
תשובה: מעיקר הדין מותר לאכול בשר אחרי חלב מיד אחרי שרחץ את פיו וידיך כמבואר במרן (סי' פט סעי' ב) ויש מחמירים לעשות הפסקה בין חלב לבשר כמו שכתב הזוהר (הובא בב"י סי' קעג) ודעת כמה אחרונים (עיין ברכת ה' ח"ב פ"ו הערה 75) שחצי שעה זה מספיק שכבר אינו נקרא סמוך, ע"ש.

שאלה: שלום לרב רצינו לדעת מה דעת הרב לגבי סיגריה אלקטרונית האם צריך הכשר?
תשובה: אין צריך בהכשר בסיגריה אלקטרונית שבהרבה מהם אין בהם חשש כלל של שומן מן החי וגם אלו שיש בהם חשש בתהליך העשייה שלו נפסל מאכילת חלב וטעמו פגום, ממילא בטל וגם מותר באכילה וכ"ש בעישון (כמו שכתב הרמ"א בסי' כז סעיף י). וכן פסק גם כן מרן רבינו עובדיה ביבי"א (ח"ח סי' יא) לעניין הג'לטין היות ובתהליך היצור שלו נפסל מאכילת חלב.

שאלה: כשאוכלים גלידה בגביע האם יש לברך על הגביע בנפרד?
תשובה: אם הגביע חשוב וטעים מברכים עליו, אבל אם זה גביע פשוט שאין לו כ"כ טעם ורק נועד בעיקר להחזיק את הגלידה אין צריך לברך עליו ונפטר בברכת שהכל עיין מרן או"ח סי' רב סעי' יב ובאול"צ ח"ב עמ' קכו.

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

רגע ההכרזה

הגמרא מתארת על מאבק איתנים שהתחולל סביב כשרותו של דוד לבוא בקהל, תחילה פנה אבנר לחכמי בית המדרש ונשא ונתן איתם, כשהוא מקשה להם את דברי דואג האדומי שדוד לא ראוי לבוא בקהל, ואף אחד לא ידע כיצד לסתור את דבריו, במעמד זה קם דואג שהיה מקנא לדוד (כמבואר בהרחבה ב"ספרי המלך דוד" פרק טז מאמר י), ורצה להכריז על דוד המלך שהוא פסול לבוא בקהל, ואז התחולל בבית המדרש דבר מסעיר.

הרבו של יתר

באותו בית המדרש בו התרחש הדיון האם המואביות כשרות לבוא בקהל, היה גם גיסו של דוד המלך הנקרא 'יתר', יתר היה גר שהתגייר בדרך מופלאה, וזכה להיות חתנו של ישי הצדיק כמסופר במדרש "ילקוט שמעוני" שמואל א רמז קכז), ששאל רבי שמואל כיצד פסוק אחד מכנה את יתר (דברי הימים א ב, יז) "יתר ה'שִׁמְעֵאלִי", ופסוק שני מכנה אותו (שמואל ב יז, כה) "יתר ה'שִׁרְאֵלִי", וזה אינו מובן האם יתר הוא ישמעעאלי או ישראל? ומבאר, יתר

היה גוי ישמעעאלי שנכנס לבית המדרש, ומצא את ישי שהיה יושב ודורש את דברי הפסוק (ישעיהו מה, כב) "פְּנֹ אֵלַי וְהִנְשָׁעוּ כָּל אֲפִסֵי אָרֶץ, כִּי אֲנִי אֵל וְאֵין עוֹד", וביאר רש"י, שזוהי פניה של בורא עולם לגויים שיניחו את פסליהם, ויפנו לעבוד את ה' ויזכו לישועה, דברי ישי חלחלו בליבו של יתר, וגמלה בליבו ההחלטה להתגייר, ולכן נקרא יתר הישראלי, וכך עלה ונתעלה בבית המדרש, עד שזכה להינשא לאביגיל אחות דוד, ולהיות חתנו של ישי.

וכעת, כשראה יתר שדואג האדומי מתכוון להכריז על דוד המלך שהוא פסול לבוא בקהל ה' (וממילא גם את אשתו שהיא אחות דוד), חגר יתר את חרבו כישמעעאלי ואמר, 'כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב, כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי, עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית', לדברי יתר, אין כאן סברות ופלפולים אלא זוהי 'הלכה למשה מסיני', וכך היא עברה בשושלת הקבלה עד בית דינו של שמואל הנביא, הגמרא אומרת שהיה מקום לפקפק בדברי יתר, משום שהוא 'נוגע בדבר' (כיניו לכל אדם שיש לו אינטרס ורווח מן העניין שמעיד עליו), אך דבריו התקבלו, משום ששמואל הנביא היה קיים וניתן היה לברר את ההלכה, ולכן לא חששו שהוא משקר

בדבריו.

פסק דינו של שמואל הנביא

מסתבר, שלמרות דבריו הנחרצים של יתר לא הסתיים האירוע בכך, וכמובא ב'מדרש שמואל' (פרשה כב, הובא במהר"י קרא פסוק נה- נו) שבעקבות הדיון יצא אבנר לבית דינו של שמואל הנביא, על מנת לברר עמו את ההלכה באופן ישיר, כיון שבא אצל שמואל, טען בפניו את דברי דואג, שהטענה שהמואביות כשרות לבוא בקהל, מפני שהתורה נתנה טעם מדוע המואבים אינם באים בקהל ה', על שלא קדמו את פנינו בלחם ובמים, ואיש דרכו לקדם ואין דרכה של אשה לקדם, לכאורה אינה טענה, משום שהיה על הנשים לצאת לקראת הנשים, כששמע שמואל הנביא את דברי אבנר ומבלי לדעת שדברי אבנר הם טענת דואג, אמר לו, דברים אלו אינם מסברתך אלא דברי דואג הם, ואז התבטא שמואל הנביא על דואג האדומי ואמר 'דואג הוא מין, ואינו יוצא בשלום מן העולם', משום שהגישה לחייב את הנשים לצאת לקראת הנשים, נוגדת את דברי הפסוק (תהלים מה, יד) "כָּל קְבוּדָה בַת מְלֶכֶךְ פְּיָנִימָה", ומי שחושב אחרת מן התורה הרי הוא מין, במעמד זה הורה שמואל הנביא לאבנר, שבנות מואב מותרות לבוא בקהל, ודוד המלך שבא מרות המואביה, כשר הוא. וכך נסללה הדרך שדוד ראוי להיות חתן המלך.

(מתוך הספר "המלך דוד")

קו לימוד יומי לנשים ובנות
מתוך ספר
"שער הבטחון המבואר"
מאת הרב יגאל כהן שליט"א
2 – 3 דקות ביום
להצטרפות חייגי:
054-8502066

שותפים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!
ניתן להנציח להצלחת/לרפואת/לע"כ
03-8000770

מטר 400x36
חצי מטר 200x36
אמה 100x36

בשם והלל ליה רבדין
כי יצא ליה חסדי
כי יצא ליה חסדי
"שיעורי"
הרב יגאל כהן"
פירוש חומש אהרן וכו'
עמוד ראשון חומש חנוכה
דוד חתן כהן 05-8502066
א. דוד חתן כהן א. דוד חתן כהן
בית המדרש המבואר

המתנה ההבויה

אושר האישה מניין? מהיכן האישה תקבל סיפוק אמיתי בחיים? את השמחה והרוגע הפנימי, את מנוחה הנפש והאושר האמיתי? לכל נשות החיל ישנם עיסוקים רבים ומגוונים.

פעמים רבות מדי הן שוכחות את עצמן בדהרת היומיום, שוכחות לעשות רענון בסדרי העדיפויות. נשים רבות מקבלות את אושרן מהמתנות המתוקות, מהילדים המקפצים והמשמחים שמעסיקים אותן ברוב שעות היממה.

כמו כן, נשים מנסות לקבל סיפוק מדומה מעבודה, חברות, רצון לילדים, שאיפה לבית או לכל שינוי שהחליט בורא העולם בטובו עדיין לא לממש.

השגרה שוחקת ומנסה להעלים מאיתנו את העיקר, העולם נקרא כך מלשון העלם - מעלים מאיתנו את השגחת הבורא ואת התפקידים החשובים באמת.

האושר האמיתי של אישה נשואה מגיע מהבית, מבעלה. מזוגיות מפרה ומעצימה. בעל ואישה הינם נשמה אחת מחולקת לשני חצאים. שני חצאי נשמה שלאחר חיפושם רבים התאחדו ברגע ההופה לישות אחת.

התרגשות החתונה חולפת עד מהרה ומגיעה העבודה. עבודה כיפית, טובה והכי משתלמת שיש. אם רק נשכיל ונראה את העוצמה של עבודת המידות, ולא נתבכיינו על הקושי שמתלווה אליה- נזכה להגיע למטרה שלשמה היא קיימת-

לתקן כל אחד מאיתנו ולהפוך לאדם טוב יותר.

אם בעלך אדיש מידי וזה מרתיע אותך, המידה שטבועה בו באה במיוחד מאבא שאוהב אותך ורוצה לסייע לך לעבוד על מידת הכעס.

התפקיד שלנו בכל מצאיות הוא לחפש את המתנה החבויה שבה.

בכל מריבה ונקודת תורפה בין בני הזוג כדאי לברר מה השם רוצה ללמד אותי בזה? איפה אני יכולה להשתפר ולצאת מהניסיון עם מתנה בידיים ולא עם עוד קרע במערכת היחסים. זוהי הקריירה עם התשואות הגבוהות ביותר שיש, מתנות שמביאות להתקדמות בחיים. ההבנה המוחלטת שהבעל שלי הוא הכי טוב עבורי, עם כל מעלותיו ומגרעותיו, שכל חסרונותיו "נתפרו" בהתאמה למידות הנפש שלי, תרומם אותי למקום של השלמה ואפילו הודאה על הצדדים הפחות יפים שלו!

חובה על הזוג להסתכל אחד לשנייה בעיניים ולחפש מה עושה טוב לצד השני, איך אני גורמת לו להיות מאושר - זו הדרך להגיע לזוגיות מושלמת.

לא לחפש מה הוא צריך לעשות אלא מה אני יכולה לעשות.

ברגע שאישה מפגימה שהאושר שלה יגיע רק מהאמת הפשוטה של להיות אישה טובה לבעלה ולחוש אסירת תודה על העובדה שיש בעל בכלל!

יש כאלה שעדיין מחפשות... האושר האמיתי לא יגיע מעבודה, לימודים, חברים ואף לא מילדים לאורך זמן - בסוף כולם עוזבים את הקן, כל אחד לביתו עם חצי הנשמה שלו וזוג ההורים נשארים יחד בארבע עיניים.

כל השנים שעברו יחד יעמדו למולם וישאלו - האם השקעתם במקום הנכון? נשים קיבלו בינה יתירה לא לחיים, צריך להשתמש בה בתבונה.

לא לחפש מה הבעל לא עושה טוב והיכן הוא טועה או מתבלבל, אלא דווקא להשתמש בחכמה שהשם נתן לך למצוא את הדרך להגיע לליבו, כיצד להרגיע בשעת כעס, כיצד לא לחמם אוירה שעומדת להתפוצץ. לא לראות שלילי אלא לחפש להדגיל את הנקודות הטובות שבו.

תזכרי תמיד כי טמונים בתוכך כל הכוחות הנדרשים להשגת היעוד שלך.

השקעה במקומות הנכונים מביאה איתה את כל השפע והברכה.

בשעה שהאישה שמחה על הבית שמח, השכינה שורה בבית מעין זה ומה אנו צריכות יותר מנוכחות של השם בביתנו? זהו מקור כל הכוח. הבריאות, הפרנסה, השמחה, וכל השפע והטוב מגיעים רק מבורא העולם.

שנזכה להיות משכן לשכינה הקדושה.

מוסר עם סיפור

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

מבחן המרשם

בפרשת השבוע מובא ענין 'עקדת יצחק', התורה מלשון הוראה היא הוראה לדורות, ללמד אותנו כיצד עלינו להתנהג בחיים, צריכים לדעת אדם שיועד לעמד בנסיונות הוא אדם אחר לגמרי, אדם שיועד לאפק רגשות, גם אם מישוהו פגע בו וכדומה.

ישנו מבחן מאד מפרסם הנקרא 'מבחן המרשם' שבעצם זה נסוי שהתחיל עוד לפני המרשם עם עוגיות ובגילה המפרסם שבנסוויים היה מרשם, ושם גלו דבר הפלא ופלא אדם שיועד לעמד בנסיונות בתאוות ובחשקים הוא נהיה מצליחן גדול. הקב"ה חקק חוק בטבע שמי שיועד לעמד במצבים אלו יצליח בחיים, וזה נותן לנו הבנה לחיים.

הבאתי כאן את הנסוי ותוצאותיו, לדעת שחכמה בגויים תאמין דהינו צריכים ללמד זאת לחיינו, לדעת להתאפק גם לשמעצנים וכדומה.

מבחן המרשם הראשון נערך בשנת 1970 למנינם על ידי ולטר מישל ואבי אבסן, באוניברסיטת סטנפורד. מטרת הנסוי הייתה לבדק אלו גורמים עשויים לסיע לדחית

הז'ל אמו: גדולה הכנסת אורחים יותר מהקבלת פני

שכינה. מסכת שבת (קנז).

שנאמר "אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור מעל עבדך". ושאלו המפרשים שמנין לנו שהכנסת אורחים יותר חשובה, שמא שניהם שקולים?

וביאור הגר"א מוילנא על פי מה שאמרו ביומא (נג). תלמיד הנפטר מלפני רבו, לא יחזיר פניו וילך, אלא מצדד פניו כלפי רבו והולך, וכן כהנים בעבודתם ולויים בדוכנם וישראל במעמדם, כשהם נפטרים לא היו מחזירים פניהם והולכים אלא מצדדים פניהם כלפי הקדוש והולכים. וכן מצינו ברבי אלעזר בן פדת כשהיה נפטר מלפני רבו רבי יוחנן, היה צועד והולך לאחוריו. וכן רבא שהיה נפטר מלפני רב יוסף רבו היה צועד לאחוריו וכו'. וכן אמרו חז"ל על הפסוק "ויפן ויצא מעם פרעה". והנה כאן כשבאו שלשת האנשים לפני אברהם, וביקש מהשם יתברך שימתין עד שיקבל פני האורחים, היה לו לצעוד אחורנית ופניו כלפי השכינה, אך אין דרך ארץ לקבל פני אורחים באופן כזה, שאחוריו כלפי פניהם ויאמר להם שיבאו אליו, ולכן נאלץ להסב פניו כלפי האורחים לקבלם כראוי בסבר פנים יפות, וכמו שנאמר, "וירא וירץ לקראתם מפתח האהל", והחזיר פניו מנגד פני השכינה, ומזה מוכח שגדולה הכנסת אורחים יותר

"מהקבלת" פני שכינה. (הגר"א הובא בספר קול אליהו פר' וירא). וצריך לכבד אפילו סתם אורחים, שהרי כערביים נדמו לו. ומספרים על הגאון החסיד ר' לוי יצחק מברדיטשוב שנזדמן פעם לעיר לבוב, כאורח נוטה ללון, נכנס לביתו של אחד מעשירי ונכבדי העיר, ופנה בבקשה, שמא יוכל למצוא אצלו מקום ללינת לילה בלבד. התנכר אליו העשיר וענה לו, אין לי מקום לעוברי אורח, פנה לך לאכסניא קבעיר. פנה אליו ר' לוי יצחק שנית בתחנה, פניה קטנה באחד מחדירי תספיק לי, ובשום דבר אחר לא אטרידך. ועשיר יענה עזות, ובתקיפות רבה ענהו. אמרתי לך שאין לי מקום עבורך, אם אינך רוצה להתאכסן באכסניא, לך אל המלמד שבעיר, הגר ברחוב ונתקבל בסבר פנים יפות. כשעבר ברחוב, הכירו אחד מהעוברים ושבים, והוא סיפר הדבר לחבירו, "והברא דחברך חברא אית ליה" (בבא בתרא כח:), עד שפשטה השמועה בכל העיר, שהגאון החסיד מברדיטשוב בא לעיר. לא יצאה שעה קלה, והמוון אנשים התחילו לנהור אל בית המלמד להקביל פני הרב, בתוך הבאים היה גם אותו עשיר שהקשיח לבו תחלה מלקבל את ר' לוי יצחק ללינה, ופנה אליו בבקשת סליחה ומחילה, בטענה שלא הכירו מקדם, והוסיף לבקש שיכבדו לבקרו בביתו, כי כל הצדיקים הבאים ואין מתאכסנים אצלו. נענה ר' לוי יצחק, ואמר לפני הקהל הטובים אותו, ידוע לנו שאברהם אבינו היה מצוין במצות הכנסת אורחים, וכשבאו אליו המלאכים קבלם בסבר פנים יפות, "ואל הבקר רץ אברהם" וכו', "ויקה חמאה וחלב" וכו', (בראשית יח ז) ולכאורה מה זו רבותא, והרי גם לוט עשה כן, כמו שנאמר "ויעש להם משתה ומצות אפה ויאכלו" (שם יט ג). אלא אצל לוט נאמר "ויבאו שני המלאכים" סדומה" (שם א), לוט ראה לפניו מלאכים ואין זו רבותא כלל להכניסם אל ביתו, אך באברהם נאמר: "וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים" נצבים עליו" (שם יח ב), אנשים פשוטים, עוברי אורח. וכן אמרו חז"ל (קדושין לב:), שמא תאמר כמלאכי השרת נדמו לו, לא נדמו לו אלא כערביים. ואף על פי כן קבל אותם בסבר פנים יפות, והתחנן אליהם, אל נא תעבור מעל עבדך. וגם אנו זרעו של אברהם חייבים לקבל כל אדם בסבר פנים יפות. ומכיון שהמלמד נהג בי טובת עין, כמדת אברהם אבינו, אין מן הדין שאשנה מאכסניא שלי (נענף עץ אבות הנדפס מחדש עמ' לה - לו).

ספוקים אצל ילדים. החוקרים שערך שחשיפה לממתק בזמן ההמתנה תזכיר לילדים את התגמול המצפה להם וכך תעזר להם לחכות. בנסוי השתתפו 32 ילדים, 16 בנים ו-16 בנות, שגילם הממוצע היה 4.5. שלוש ילדים לא השתתפו בנסוי מפנין שלא הצליחו להבין את הוראות החוקרים. הילדים הכנסו לחדר ריק מהסחות דעת, שבו הוצב על שלחן ממתק לבחירתם (שתי עוגיות או חמשה מקלות בגילה). החוקרים הודיעו לילדים שהם יכולים לאכל את הממתק מיד, אבל אם יחפו רבע שעה לפני שיאכלו אותו הם יזכו בממתק נוסף. מישל ואבסן צינו שחלק מהילדים "כשו את עיניהם בידיהם, ניחו את ראשיהם על זרועותיהם ומצאו טכניקות דומות אחרות להקטי את עיניהם מהממתקים. נראה שרבים נסו להפחית את התסכול של דחית הספוקים על ידי יצירת הסחות דעת משלהם: הם דברו לעצמם, שרו, המציאו משחקים בידים וברגלים, ואפילו נסו להרדם בזמן ההמתנה - כפי שעשה אחד מהם בהצלחה. תוצאות הנסוי סתרו את השערתם המקדמת של החוקרים, והתברר שהסחת דעת מהפתוי מסיעת לדחית

המשך מוסר עם סיפור

בגיל הגן שדחו ספוקים זמן רב יותר... תארו למעלה מ-10 שנים מאחר יותר על ידי הוריהם בפתגורים מכשירים יותר באופן משמעותי. בשנת 1990 למיננס השנה מישל את תוצאות מבחן המרשמו עם ציוני ה-SAT של הנבדקים (פסיכומטרי), ומצא שהילדים שהמתינו עד לקבלת המרשמו השני צברו בממוצע 210 נקודות במבחן יותר מאילו שלא המתינו. אם נדע שיש לנו חלק שמנסה להטעות אותנו מדרך ה' הרצויה, יהיה לנו קל יותר, אין זה קשור לגאונות, תר, אלא לכוחות למנע מתוכנו את התאוות - הרצונות. יש דרך בהסחת הדעת, וגם לדעת שכל התגברות חוץ מהרוח העצום של הנצח נצחים יש רוח כאן שאתה נהיה מצלח יותר. שבת שלום ומבך!

הספוקים יותר מחשיפה אליו פתגמול. הנסוי הבא, שנערך בשנת 1972 למיננס, הציג מרשמו פתגמול. (ומשם יצא שם המבחן המפורסם). בהתבסס על תוצאות הנסוי הקודם, נסו החוקרים לבדק אלו הסחות דעת יסיעו יותר בדחית הספוקים והאם יכלת דחית הספוקים שפגיננו הילדים תשפיע על השיגיהם בעתיד. בנסוי זה השתתפו 50 ילדים והוא נערך באופן זהה לנסוי של 1970 למיננס, אך הפעם הציגו לילדים גרויים שונים שנועדו להסיח את דעתם מהמרשמו. גם בנסוי זה הוכח שהסחת דעת מהמתק מסיעת בהמתנה לתגמול. בשנת 1988 למיננס ערך מישל סקר בין הורי הילדים, והגיע למסקנה שילדים

התנאי החמישי, שיוון בכל דבריו לתועלת, ולא תהיה לשונו לחינם מתגלגלת. ולא יהנה מהפגם שאומר על חברו, אלא יכוון לעשות רצון בוראו. התנאי הששי שיתבונן אם יוכל לסבב הדבר בדרך אחרת, ולא לומר את הלשון הרע לתועלת. התנאי השביעי, שלא יסובב לנידון נזק יותר מכפי הדין, ואת זה התנאי חשוב להבין. שלא יענישוהו השומעים יותר ממה שהיו עונשין אותו הדיינים, שאת ההלכה הם יודעים ומבינים, שלא יצא דין מעוות, ויעבור על איסור לשון הרע בבת אחת. ועניתיו שאשריו ואשרי חלקו, שזוכה שההלכה אינה משה מחיקו. שאת כל שבעת התנאים, הפנים והחדיר לוורידים. ואם כל התנאים מתקיימים יחד, ממילא יורד כל הפחד. ומותר להגיד את דברו, כדי שפלוני יחזיר לו את כספו. ובזכות שמקיים את התנאים, יזכה לאריכות ימים ושנים. ולראות טוב כל ימי חייו, וכל זה יתחיל כבר מעכשיו. נזכה לשנת גאולה ברחמים, ואת הלכות שמירת הלשון להפנים. אכ"ר.

ניתן לשמוע חיזוק קצר (כדקה וחצי) מדי יום ביומו בהלכות שמירת הלשון, בטל: 069-2222-077 שלווחה 3 ואחר כך הקש 1. כמו כן ניתן לקבל חומר (מיוחד) לזיכוי הרבים בשמירת הלשון בטל: 054-8444014

יש אזכרה לאחד מיקירכם?

בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה" תרו שותפים להאכיל למעלה מסאה ועשרים איש לעילי נשמתם

להשתתפות חייו: 03-8000770

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

מי האיש החפץ חיים, יקיים את שבעת התנאים

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים. נשאלתי מאת יהודי בעל תשובה, שלפני ה' היא מעלה אהובה. שזכה לחזור לכור מחצבתו, ויודע שה' יתברך תמיד איתו. ושמוח הוא מאד להתקרב להשם, ומודה כל יום לה' שהוא בריא ונושם. ושזה לא דבר המובן מאליו, ומרגיש שבשמים הוא מאד נאהב. ורואה סייעתא דשמיא גדולה בעמלו, ומרגיש כל רגע שה' יתברך מדגלו. ושואל בלב כואב, על אדם שהיה אוהב, שהיה איתו כמה שנים, שותף לעסקים שונים. והיה ממש כמו אח, והיום הכל פרח. כי גילה שבמקום אוהב, כל השנים הידע היה אויב. ורימה אותו בעסקים, וכלי שידע גרם לו נזקים. והוא מספר שתלוי בביתו על המקרר, דבר שאותו מאוד מעורר, להתחזק בכל הכח, ולא לתת ללשון הרע לברוח, ולצאת מפי בלי חשבון, ולעשות דבר בלי גיוון-נגנט עם שבעת התנאים, שמונה הרב 'חפץ חיים' (כלל י'), כדי להתיר לשון הרע לתועלת, שהלשון לא תהיה סתם מתגלגלת, ואומרת דברים אסורים, בלי מניעות ומעצורים. אך הוא רוצה לספר לאחרים, על מה שעליו שותפו הערים, וגנב לו כספים רבים, ועושה את עצמו תמים, שאינו יודע על מה מדובר, כי היצר הרע עליו גבר. ויודע שלחברו השומע כעת יש אפשרות, להוציא מהשותף את הגולה בודאות. כי הוא איש עסקים מאד גדול, וירא שמים יותר מהכל. וכל דבר שמוציא מפיו, אין לשני אפשרות להגיב. כי יש לכולם כלפיו מלה של כבוד, ובעלי עסקים אוהבים איתו לעבוד. ואמר לי אותו יהודי שישב עם עצמו ובחן, האם קיימים התנאים בנידון דידן. התנאי הראשון, שיראה את העוולה לבדו, ולא על ידי שמיעה מידידו. תנאי ב' שיתבונן היטב אם יש כאן היזק ברור, ונעשה על פי דין נזק לבחור. תנאי ג' שיוכיח אותו תחילה, שלא יצטרך לבקש מחילה. ואם יודע שלא יקבל תוכחתו כלל ועיקר, עם התנאי הזה הוא גמר. תנאי ד' שידריק מאד בפרטים, שלא יהיה דובר שקרים. ויעבור על איסור מוציא שם רע, שהוא חמור יותר מלשון הרע. ואם יש חלק של זכות באותו המעשה צריך לגלות, ואסור אותו לכסות וצריך לומר גם אותו לשומעים, ולא להחזיר את אותם הפרטים (שם במ"ח ס"ק ט').

פניו הדף היומי

מאת הרב"ג ריון מרדכי זכאי שליט"א

לידת תאומים האם נחשבת ללידה הגולה

האומר אם תלד אשתי זכר(בבא בתרא דף קמו) כסוגיתנו אנו למדים על אדם שאשתו מעוברת ואמר שמי שיבאר ויבשר לו שאשתו ילדה יזכה לתגמול כספי, ותלוי כמה שאמר, שאם אמר שאם תלד בן זכר יקבל 100 ואם יבשר לו שילדה בת יקבל 100, ואם אמר שאם יבשר לו שאשתו ילדה תאומים בן ובת יקבל 100, וכן מבואר בסוגיא כיצד יהיה הדין כשאמר שאם תלד אשתי בן זכר יקבל כך וכך. וישנו נידון בפוסקים במי שנדר לתת צדקה אם אשתו תלד בן ובזמנם היה מקובל שנודרין חי רוטל משקה בציון הרשב"י במירון ולבסוף אשתו ילדה תאומים האם נותן פעמים כיון שנולדו שניים, או שמספיקה התינה אחת, והפוסקים רצו לפשט את הספק לפי המבואר בדברי הראשונים בסוגיתנו, ויש שרצו לומר שהאב נדר דוקא על ילד אחד אבל לא התחייב לצדקה במקרה שנולדו תאומים. ובהקשר לכך בספרי שו"ת משפטי אמת (חלק ב סימן שה) נשאלתי במקרה של זוג שציפו שנים רבות לילדים ואמנם לאחר תפילות מרובות זכתה האישה להפקד, ולכן בקשה מבעלה שבזמן הלידה ישכור תומכת לידה שהיא גם מיילדת, וסיכמו איתה שישלמו לה סך 1000 ₪ והנה לאחר שהתחילה לילד גילתה שישנו בן נוסף ולאחר שסיימה ניגש אליה האבא והודה לה והביא לה מעטפה שיש בתוכה 1000 ₪, אולם היא טענה שהיות והיא ילדה תאומים מגיע לה סכום כפול, ובתשובה פלפלתי בצדדים האם כיוון שהכל כולל בשם לידה מגיע לה 1000 ₪, ועוד שהיא לא פרטה שאם יהיו תאומים יוסיפו לה, או שדבר זה מובן מאליו והתשלום לכל ראש, וכן שהם היו צריכים לפרט שהמחיר כולל מחיר של כמה לידות ומצאתי בשו"ת מהר"י ברונא (סימנים קיד-קטו) שנשאל בשאלה זו ופסק שאם שני הילדים נולדו ברצף מקבלת רק תוספת עבור השני, אבל במקרה שהיתה שהיה בין 2 הלידות נוטלת כפול, וכשאמרת זאת לאב המאוכזב אמר לי הרי בסך הכל היתה כאן לידה אחת בלבד ולמה שישלם כפול ועל כן עניתי לו שאתה קיבלת מענק לידה מהביטוח לאומי קיבלת מענק כפול והיה ברור לך שמגיע לך עבור שנים אם כן גם לתומכת המילדת שבת שלום

המעוניין לרכוש את הדיסק אנקיי על כל מסכתות הש"ס הדף היומי ושיעורים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף היומי הערילמי 24 שעות ביממה 055-9302663

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביע אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה